

Column

‘Australië heeft een kamp gekozen, zonder echt te weten hoe sterk dat kamp ooit zal worden’

Dr. Jonathan Holslag is politicoloog en China-kenner. Hij is onder meer docent Internationale Politiek aan de Vrije Universiteit Brussel.

Australië gokt

In de tweestrijd tussen China en de Verenigde Staten lijkt Australië dan eindelijk kamp te hebben gekozen. Het recente pact met de VS en het Verenigd Koninkrijk is een belangrijk signaal; de aankoop van Amerikaanse nucleaire onderzeeboten ten koste van een eerdere aankoopovereenkomst met Frankrijk was een andere cruciale beslissing. Maar hoe kan Australië militair kamp kiezen tegen China als het economisch met handen en voeten aan China gebonden is?

De relatie tussen Canberra en Peking was de laatste decennia als een achtbaan. Onder eerste minister Kevin Rudd werd China de meest begeerde partner. De handel werd *boom* en Chinese investeerders vonden hun weg naar de eilandstaat. Zelfs enkele spionageincidenten en schermutselingen over mensenrechten konden mijnheer Rudd niet van zijn stuk brengen. Dit zou de eeuw van Azië worden. Hij ging zelfs zover om het informele veiligheidsoverleg met India, Japan, de Verenigde Staten en de Quad op te blazen.

Onder opvolger Julia Gillard groeide de bezorgdheid over té grote economische afhankelijkheid van China, maar zij bleef toch inzetten op meer handel en investeringen. Tezelfdertijd echter mochten de Amerikanen als gebruikelijk militairen sturen naar een basis in Darwin. Gillard gaf daarmee een symbolische speldenprik aan China, maar bleef toch aan nauwere commerciële relaties werken. De gesprekken over een handelsverdrag gingen verder.

Dat verdrag werd in 2014 ondertekend door de regering-Abbott. Abbott benadrukte dat Australië helemaal niet te kiezen had tussen Peking en Washington. Pas onder Malcolm Turnbull werd de kentering ingezet. Ofschoon de hele mijn- en landbouw en een flink stuk van het toerisme van China afhingen, was de liefde voor het land tegen die tijd aanzienlijk bekoeld. Veel Australiërs vonden dat hun land nu té zeer was aangewezen op de Aziatische reus en maakten zich zorgen om de steeds grotere Chinese maritieme aanwezigheid in de Stille en Indische Oceaan.

Nu is er dus het akkoord met de Amerikanen om nucleaire onderzeeboten te kopen, het AUKUS-pact samen met de VS en het VK, en het voornemen om nieuw leven in de Quad te blazen. Toch blijft het een sprong in het ongewisse. De economische afhankelijkheid van China is enkel toegenomen. Van de 245 miljard dollar uitvoer gaat 100 miljard richting China. Er wordt naar India gekeken als alternatieve afzetmarkt, maar de uitvoer naar dat land bedraagt amper 6 miljard.

Ook de strategische context blijft onzeker. Het AUKUS-pact is vooral symbolisch. De Britten hebben amper een paar duizend militairen in de regio. De *UK Carrier Strike Group* is dan wel door de Zuid-Chinese Zee gevaren, maar na de terugreis zal de Britse maritieme aanwezigheid beperkt blijven tot een tweetal oppervlakteschepen, type fregat of OPV. De Quad met India en Japan blijft al helemaal onzeker.

En dan blijft eigenlijk enkel de VS over. Ofschoon de Amerikanen weerwerk kunnen bieden, kijkt ook dat land aan tegen flinke beperkingen. Australië heeft dus een sprong in het ongewisse gemaakt. Het heeft een kamp gekozen, zonder echt te weten hoe sterk dat kamp ooit zal worden.